217 СР

«БЕКІТІЛДІ»
ҚР ҒЖБМ «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК директоры
_____________ Р. Емелбаев
«___» ___________ 202__ж.

Жаратылыстану-математика бағыты
«География» пәні бойынша
оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін
жоғары білім берудің білім беру бағдарламаларына түсушілер үшін ұлттық бірыңғай тестілеуге арналғантест спецификациясы
(2023 жылдан бастап қолдану үшін)

1. Тест мақсаты: Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының бітірушілері жоғары оқу орындарында оқуды жалғастыра алу қабілетін анықтау.

2. Тест міндеті:Оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім берудіңкелесі білім беру бағдарламаларына түсу үшін арналған тест:

B014- География мұғалімдерін даярлау

3. Тест мазмұны:

№	Тақырып	№	Тақырыпша	Оқу нәтижелері
1	Географиялық зерттеу әдістері	01	Зерттеу әдістерінің түрлері	Географиялық зерттеу әдістерін қолдану. Географиялық сараптама жүргізу. Географиялық зерттеулердің нәтижелерін әртүрлі формада ұсыну
		02	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	
2	Картография және геоинформатика	03	Заманауи картографиялық әдістер	АКТ қолдана отырып дерек көздердің әртүрлі базасын жасау. Статистикалық дереккөздерді жүйелей отырып картограммалар мен картодограммаларды құру. Өндірістің әртүрлі салаларында ГАЖ қолдану мүмкіндігін анықтау.
		04	Географиялық деректер базасы	
		05	Геоақпараттық жүйелер	
3	Табиғатты пайдалану және геоэкология	06	Табиғатты пайдалану түрлері	Табиғатты пайдаланудың қоршаған ортаға әсеріне баға беру және табиғатты пайдалану проблемаларын шешу жолдарын анықтау
		07	Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау	

		08	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	(жергілікті/ аймақтық компонент негізінде). Табиғатты қорғау іс-шараларының тиімділігін бағалау (жергілікті/өңірлік компонент негізінде). Жаһандық және қазақстандық деңгейдегі экологиялық проблемаларды анықтау және оларды шешудің өзіндік жолдарын ұсыну. Қоршаған ортаға әсер ететін антропогендік факторларды сипаттау және салыстыру. Аудандастыру негізінде геоэкологиялық зерттеулер жүргізу.
		09	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	
		10	Геосфералардың ластануы	
		11	Геоэкологиялық аудандастыру	
		12	Ғаламдық экологиялық проблемалар	
		13	Экологиядағы инновациялық технологиялар	
		14	Табиғатты пайдалануды реттеу	
		15	Табиғатты қорғау шаралары	
		16	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	
		17	Геоэкологиялық жобалау	
4	Геоэкономика	18	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	Геоэкономиканың негізгі категорияларын сипаттау және экономикалық география мен геоэкономика арасындағы айырмашылықты анықтау. Қазақстан Республикасы мен әлем елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау, талдау және саралау. Әлем елдерінің экономикалық даму стратегиясының т көрсеткіштерін бағалау. Қазақстан өңірлерінің экономикалық даму кедергілерін жою бойынша шешімдер ұсыну (өз өңірі мысалында). Қазақстан өңірлерінің
		19	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	
		20	Дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы	
		21	Дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері	
		22	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері	
		23	Экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе	
		24	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер мен индикаторлар	

		25	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	экономикалық даму стратегияларының жобаларын ұсыну (өз өңірі мысалында).
		26	Геоэкономикалық даму стратегиялары	
5	Геосаясат	27	Геосаясаттың өзектілігі	Геосаяси және геосаяси үрдістердің негізгі категорияларын зерттеу. Қазақстан мен әлем елдерінің саяси-морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру. Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу.
		28	Дүниежүзінің геосаяси кеңістігі	
		29	Геосаясаттағы географиялық факторлар	
		30	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	
		31	Мемлекеттік шекара	
		32	Заманауи геосаяси үдерістер	
		33	Қазақстанның геосаяси жағдайы	
		34	Қазақстанның геосаяси интеграциясы	
6	Елтану	35	Кешенді географиялық аудандастыру	Әлемнің тарихи-географиялық аймақтарын зерттеу және сипаттау. Рейтингтегі елдің орнына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау.
		36	Салыстырмалы елтану	
		37	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	
		38	Қолданбалы елтану	
7	Адамзаттың ғаламдық проблемалары	39	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	Қоршаған орта және жаһандану, соғыс және қауіпсіздік мәселелерін зерттеу. Жаһандық проблемаларды шешу жөнінде жобалар құру.
		40	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	

4. Тест мазмұнының сипаттамасы:

Тест «География» пәні бойынша 40 тест тапсырмаларынан тұрады. Оның ішінде:

- 20 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары;
- 10 бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары

- 10 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмаларынан тұратын 2 жағдаят (контекст).

Тапсырмалардың мазмұны осы пән бойынша типтік бағдарламада көрсетілген тақырыптарға сәйкес келеді.

Тесттегі тест тапсырмалары базалық, орташа және жоғары деңгей бойынша күрделену ретімен орналасқан.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест 3 қиындық деңгейінде берілген тест тапсырмаларынан тұрады: бірінші деңгейде (А) – 25%, екінші деңгейде (В) – 50%, үшінші деңгейде (С) – 25%.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формасы: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минут, жалпы тестті орындау уақыты – 80 минутты құрайды. Жалпы тестті орындау уақыты контекстті оқуға жұмсалатын уақытты ескере есептелген.

8. *Жеке тест тапсырмаларының орындалуын бағалау:* тест тапсырмаларының жауаптарын бағалау ҚР БҒМ 2017 жылғы 2 мамырдағы №204 бұйрығымен бекітілген ҰБТ Қағидаларының 19-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі: Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бекітілген «Білім беру ұйымдарында қолдануға рұқсат етілген оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу құралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштердің тізбелері».

Негізгі:

1. Каймулдинова К., Абилмажинова С., Саипов А.География. Жалпы білім беретін мектептердің жаратылыстану-мататматикалық бағытындағы 10-сыныптарға арналған оқулық. Алматы: Мектеп, 2019 ж.

2. Каймулдинова К., Абилмажинова С., Абдиманапов Б. География. Жалпы білім беретін мектептердің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 11-сыныптарға арналған оқулық. Алматы: Мектеп, 2020 ж.

«КЕЛІСІЛДІ»
Оқу-әдістемелік
бірлестігінің төрағасы
________________ Е.С.Амиров
(қолы) (Т.А.Ә)
«____» ________________ 202__ ж.